

Edukacja IPN

<https://edukacja.ipn.gov.pl/edu/materialy-edukacyjne/teki-edukacyjn/80373,Polacy-ratujacy-Zydow-w-latach-II-wojny-swiatowej.html>

23.04.2024, 08:10

„Polacy ratujący Żydów w latach II wojny światowej”

Pakiety edukacyjne przygotowywane przez Biuro Edukacji Publicznej IPN nie są dostępne w sprzedaży. Przekazywane są bezpłatnie nauczycielom i przedstawicielom innych placówek oświatowych, uczestniczących w okołopakietowych kursach metodycznych organizowanych przez Wydział Edukacyjny BEP IPN. W sprawie kursów prosimy kontaktować się z Centralą BEP w Warszawie lub właściwym terytorialnie Oddziałowym Biurem Edukacji Publicznej.

Prezentowany pakiet ma pomóc nauczycielom w przekazywaniu, a uczniom w przyswojeniu wiedzy o niewyobrażalnym mordzie blisko 6 mln europejskich Żydów, w tym 3,5 mln Żydów polskich. Służyć ma również ciągłemu kształtowaniu żywej pamięci o tych wydarzeniach, przede wszystkim o ofiarach, ich cierpieniu i śmierci, a także odwadze i determinacji tych, którzy przeżyli. Ma przypominać o sprawcach, ich ideologii i postawach, często pełnych nienawiści i pogardy dla życia, ale też o zachowaniach przez Hannah Arendt nazywanych „banalizacją zła”. Wreszcie ma pokazać zachowania i postawy świadków Shoah, których zróżnicowanie najlepiej pokazują zapiski doktora Zygmunta Klukowskiego ze Szczepreszyna. Pamięć o ofiarach powinna mieć wymiar uniwersalny i ogólnoludzki – Zagłada stanowiła przecież pogwałcenie powszechnie przyjętych zasad i zamach na ludzkość, ale też lokalny – Shoah to również śmierć „moich sąsiadów”.

Pakiet dzieli się na dwie części: materiały dla ucznia oraz dla nauczyciela. Materiały dla ucznia obejmują esej omawiający przyczyny, poszczególne etapy i bilans Zagłady oraz słownik pojęć, biogramy, tablicę synchronistyczną, materiał źródłowy i fragmenty opracowań najwybitniejszych badaczy Shoah. Niektóre teksty i zdjęcia na załączonych planszach porażają swoją wymową, ale zamieszczono je celowo, gdyż tragizm i okrucieństwo wydarzeń stanowiły nieodłączny element Zagłady – tak po prostu było.

W części dla nauczyciela znalazły się dwa scenariusze lekcji historii, zarówno na poziomie gimnazjalnym, jak i ponadgimnazjalnym, oba świadomie wykorzystujące tę samą relację Lipmana Sznajdera z Chełma. Autorzy pakietu chcieli pokazać w ten sposób, iż jeden materiał źródłowy może być skutecznie wykorzystany w nauczaniu na różnym poziomie. Scenariusz dla gimnazjum, przedstawiający Zagładę przez pryzmat losów żydowskiej rodziny z Chełma, a przez to w szczególny sposób kładący nacisk na „historię lokalną”, można modyfikować wykorzystując dzieje rodziny z innego polskiego miasta. Przybliżenie historii miasta ma podkreślić wielokulturowy charakter przedwojennej Polski. Z kolei skupienie się na relacji Sznajdera powinno wywołać wśród uczniów empatię wobec ofiar Zagłady. Na lekcję polskiego przygotowano scenariusz wykorzystujący technikę „dramy”. Czwarty scenariusz przeznaczony jest na lekcję wiedzy o społeczeństwie lub godzinę wychowawczą. W pakiecie znajdują się też dwie propozycje wycieczek edukacyjnych, przykładowe tematy esejów dla uczniów szkoły ponadgimnazjalnej oraz arkusze zadań do nowej matury. Bogaty materiał źródłowy daje nauczycielowi możliwość prowadzenia lekcji według własnych pomysłów. Zarówno w części dla nauczyciela, jak i dla ucznia zamieszczono bibliografię.

Pliki do pobrania

[Zeszyt nauczyciela \(pdf, 602.8 KB\) 29.10.2019 12:00](#)

[Karty \(pdf, 7.73 MB\) 29.10.2019 12:00](#)

[Zeszyt ucznia \(pdf, 946.47 KB\) 29.10.2019 12:00](#)

POLACY RATUJĄCY ŻYDÓW W LATACH II WOJNY ŚWIATOWEJ

MATERIAŁY DLA NAUCZYCIELA

SCENARIUSZE LEKCJI
ĆWICZENIA
BIBLIOGRAFIA

WARSZAWA 2008

LECZENIE

Lwko §§ 1 i 2 R
leckiej odbudowy v
ziennik Rozporząd
Jowódcy Policji Be
na karę Śmierci:

6. Dyl Ludwik, stł
Błowska za zabici
7. Pałka Ryszard,
za zabici
8. Majkut Antoni,
za zabici
9. Kiper Leon, tan
za zabici
10. Hanula Michał,
za zabici

onany. Pozostali zasądzeni

ąpity napady na Niemców,
zy współpracują przy odb
tych osób przynajmniej 10
ycznych elementów, przyna
ch kół przynależne osoby. Z
owie Gen. Gubernatorstwa
żkości wypadku.

leckiej ludności prze
ów gwałtu oraz p
do ułaskawienia

Der SS- und Po
im Distrikt Kraka

Opcje strony